

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 142.

V Ljubljani, v petek 22. junija 1888.

Letnik XVI.

Poročilo deželnega odbora

glede konvertovanja kranjskega zemljiško-odveznega dolga.

Slavni deželni zbor!

V 15. seji zadnjega zasedanja dne 19. januarja 1888 je deželni zbor v zadevi konvertovanja kranjskega zemljiško-odveznega dolga sklenil sledeče:

1. Zemljiško-odvezni dolg vojvodine Kranjske, obstoječ iz še nerešenih obligacij vračunši premije, v skupnem znesku 3,966.508 gld. 35 kr., ki se je izračunal za 1. dan januarja 1888, preosnuje se v nov, davka prost deželni dolg brez državnega jamstva v najvišjem znesku 4,000.000 gld., za doštevno ceno po ne manj nego 94 gld. 90 kr. za 100 gld., koji je obrestovati po 4% poluletno za nazaj in poravnati v 40 letih od dne 1. julija 1888.

2. Razpisati je v namen posojilnega najetja na zelo kratko dobo konkurenca mej najodličnejšimi tuzemskimi denarnimi zavodi z naznanilom, da hoče vojvodina Kranjska poravnati svoj zemljiško-odvezni dolg v smislu točke 1. in zaradi tega najeti deželno posojilo do najvišjega zneska 4,000.000 gld. potom izdaje novih obligacij, sposobnih za pupilarno-varno nalaganje, ali tudi potom zaveze z dolžnim pismom.

3. Visoko vladu je čim preje prositi, da z državnim zakonom oprosti pristojbin in kolekov listine, ki se bodo napravile povodom tega novega deželnega dolga, posebno poravnava pisma, ter dovoli obrestim oprostitev dohodnine, kakor tudi da proglasi eventualne nove obveznice sposobnimi k plodonosnemu nalaganju glavnice cerkvâ, občin, korporacij, ustanov, fidejkomisov in družih zavodov, koji so pod javnim nadzorstvom, in da se smejo porabiti za službene in trgovinske varščine.

4. Pri visoki vladi je dalje kolikor mogoče hitro storiti potrebne korake, da se z državnim zakonom predružači pogodba z dne 29. aprila 1876, drž. zak. št. 72, takó, da se poravnajo tirjatve države nasproti deželi in narobe tirjatve dežele nasproti državi v smislu te pogodbe pro 1. dan julija 1888 na podlagi 5% poračunavanja, ter jo naprositi, da sprejme za podlago obračunavanja primanjkljaje zemljiško-odveznega zaklada, koje je izkazal deželni odbor za leta

1888 do 1895 v svojem poročilu c. kr. finančnemu ministerstvu z dne 5. julija 1887 št. 4324.

5. Izvršitev teh sklepov se naroča deželnemu odboru, koji se s tem izrečno pooblaščuje, da v okvirji zgoraj navedenih vodi izvrši predružačenje pogodbe z dne 29. aprila 1876, drž. zak. št. 72, kakor tudi s kakim kreditnim zavodom sklene in najame novo posojilo s pridržkom, da bo pritrdil temu deželni zbor. V ta namen mora deželni odbor takoj stopiti v neposredni dogovor z vladu in z denarnimi zavodi potom delegacije, pooblašćene od deželnega odbora in obstoječe iz enega deželnega odbornika in deželnih poslancev, gospodov Karola Luckmanna in dr. Alfonza Mosché-ta, in za slučaj, ko bi zadržani bili, iz njih namestnikov, izvoljenih po deželnem odboru.

Izvršuje te deželnozborske sklepe se je deželni odbor z vlogo dne 31. januarja 1888 št. 749 obrnil do visokega c. kr. finančnega ministerstva s prošnjo:

1. da bi pri obračunjenji, katero je izvršiti med državo in deželo Kranjsko, blagohotno uvaževalo v poročilu finančnega odseka dne 14. januarja 1888 (deželnozborska predloga št. 85.) navedene razloge, in da bi za podlago obračunjenja sprejelo primanjkljaje zemljiško-odveznega zaklada, ki so izkazani za leto 1888 do 1895. v znesku 574.100 gld. in ki jih je pokriti z obrestnimi državnimi predplačili, ne pa one primanjkljaje v znesku le 498.100 gld., katere je visoko c. kr. finančno ministerstvo z ukazom dne 20. novembra 1887 št. 25940 vzelo za podlago obračunjenja;

2. naj se na višjem mestu pritrjuje, da bi se tirjatve države nasproti deželi in narobe tirjatve dežele nasproti državi v smislu dogovora z dne 29. aprila 1876 v namen njihovega skontovanja na 1. dan julija meseca 1888 poravnali na podlagi obojestranskega 5% obračunjenja ter naj bi torej visoko finančno ministerstvo odstopilo od svojega zahtevanja, po katerem jemlje pri skontovanji posojil, katera mora dežela povračati državi, za podlago le 4 1/2% obrestno merilo, in

3. da bi se deželi Kranjski glede oprostitve od kolekov, pristojbin in dohodnine za novo izdane obveznice in glede tega, da bi te obveznice dopuščene bile za pupilarno-varno nalaganje glavnice, dovolile

iste olajšave, kakor deželi gornje-avstrijski pri konvertovanji njenega zemljiško-odveznega dolga.

Razun tega se je deželni odbor v smislu točke 5. navedenih sklepov obrnil do „Unionbank“, do dolnje-avstrijske eskomptne družbe, do zemljiško-kreditnega zavoda na Dunaji in do podružnice avstrijskega kreditnega zavoda za kupčijo in obrtnost v Trstu, da v slučaji, če se potrdi načrt konvertovanja, vložé do 15. marca svoje ponudbe za novi deželni dolg v znesku 4 milijonov goldinarjev za doštevno ceno po ne manj kakor 94 gld. 90 kr.

Rešuje omenjeno vlogo deželnega odbora je visoko c. kr. finančno ministerstvo po dopisu c. kr. deželne vlade z dne 9. maja 1888 št. 1138 (dež. odb. št. 3424) prijavilo z ukazom dne 27. aprila 1888 št. 5571 sledeče:

„Sklicuje se na poročilo 12. februarja 1888 št. 327/pr. se počastujem na vlogo kranjskega deželnega odbora 31. januarja 1888 št. 749 v zadevi sklepov deželnega zbora kranjskega zaradi konvertovanja zemljiško-odveznega dolga Vašemu Visokorodju naznaniti sledeče:

Ker točka 4. teh sklepov, katera zadeva obračunjenje tirjatve države nasproti deželi in terjatve dežele nasproti državi, obsega prvotno vprašanje, od katerega je odvisen ves načrt konvertovanja, mislim, da bi najprej razpravljal le o tej točki.

(Dalje prih.)

Govor poslanca Pfeiferja

v državnem zboru dne 4. junija 1888.

(Konec.)

Mali kmetovalec, ki sme za domačo rabo brez davščin izdelati 0.56 hektolitra slivovke, izgubi tedaj to davčno oprostitve, kakor hitro hoče svojo 20- do 28odstotno slivovko zboljšati in popraviti na 40 odstotkov. Še huje se godi onemu palivcu, ki je v srečnem položaji, da more še nad domačo rabo izkuhati 200 do 300 litrov 28odstotne slivovke, od koje more plačati davka 35 kr. za vsak liter, in v slučaji prepaljenja na 40 ali 50 odstotkov zopet 35 kr., torej 70 kr. (Prav res!)

LISTEK.

Nova pisarija.

Te dni prinesel mi je prijatelj dva zvezka „Koroških bukvic“ ali bolje pisano: „Koruoške bukvice“, izdaje Filypij Háderláp, pisatelj v Celouci.

Zadoje dni bral sem v slovenskem časniku kratko opombo o teh bukvicah. Hvalevredno delo za národno probujenje koroških Slovencev; posebno z malimi knjižicami, ki so priprosto pisane, vzbuja se národna zavest, toda grajati in obsojati moramo način, kako se to godi.

Za Boga! Kam pridemo, ako se bode vsak pisatelj posluževal družega narečja! Že zdaj naši nasprotniki celó v državnem zboru nočejo slišati o slovenskem književnem jeziku in poznajo samo „windiš“, „krajneriš“ itd., kako bodo še-le zabavljali, ako bodo na podlagi novejših literarnih proizvodov videli razne pisave! Ne bodo li s tem vsaj nekaj navideznih dokazov imeli za svoje nesramne

trditve? Koliko pa narod pridobi s tem, ako se mu popolnoma — kar pa tudi natančno ni mogoče — tako piše, kakor izgovarja? Znano je, kako nemško zmes imajo Kočevci. Pisatelj teh vrstic ni še nikoli slišal, da bi v svojem narečji izdaval knjižice. Otroci kakor ljudstvo uče se iz knjig nemškega književnega jezika. In koliko narečij imajo Nemci še dandanes! Kako težko jih boš razumel, govóri še tako dobro nemški, in vendar imajo le jeden književni jezik.

Dvanajst let so mi nemščino vbijali v glavo. Naš profesor, ki ni bil slovenskim dijakom kaj naklonjen, dajal mi je še precéj dobre rede v semestrálnih spričevalih. Pa verjemite mi, ko sem moral na svojem potovanji po Laškem posredovati med gorenjim avstrijskim kmetom in rimskim natakarmem, kmalu bi ne bil vedel, zakaj se prav za prav gré. „Dös mog i nôt, doš get nôt holbe drine, er muse no druŕŕe gabe“, zatrjeval mi je pošteni možak staronemške korenine.

Enakih slučajev bi Vam lahko še več naštel. Pa mi le ni znano, da bi se nemški pisatelji raznih narečij posluževali, da bi s tem svojemu narodu do

višje omike pripomogli. Posnemajmo v tem oziru tudi Slovenci napore drugih narodov. V tem originalnosti iskati, bilo bi pač smešno.

Kaj bi mi kedo rekel, naj bi jaz hotel pisati natančno, kakor so mi Ošlekov stric pravili, kaj se je bilo vse pripetilo v enem kraji! Za poskušnjo naj bo!

„Ne vajste, kaj se je pripetilo tam ne mostu pred gradom. Fantje so tam stali, pa se čukali in rúkali, drezali in s'vali. Kar an'mü povn mehür tobaka v Bistreo pade.

„O pretetu ga je škoda! Le pogledte, nov je, ne zetenu obrobljen in kar netlačen tobaka! Nezaj ga mormo dob't' pravi en fant, ki se je prevajsu čez must.

„Dajte nu, pomagajte nu! ga še ne dosežem, če tūdi stegūjem obaj rokaj.“

Precaj ga drūgi za bedra popade in spusti še bulj k vodi.

„Še ne morem, sem še prekratek!“ zevpije ne vrh. „Le potrpi, bo pa še mene aden vštūkov!“

Tretji fant poprime ze noge in oba drži pre-

S tem, gospôda moja, se stanje sadnih žganjarij jako obtežuje ter ovira, da se ne sadi tam sadje (češplje, breskve, črešnje itd.), kjer ne dopuščajo po trtni uši uničeni vinogradi, da bi se uvedle druge kulture, ki bi se izplačale. Ker hité vinogradi naši vsled trtné uši nevzdržno v svoj pogin, pričeli so mnogi naši kmetovalci z veliko marljivostjo saditi češplje, breskve itd., da bi vsaj nekoliko pokrili izgubo pri vinu; žalibog pa se moramo bati, da bo neugodno postopanje s sadnimi žganjarijami uničilo tudi to zadnje upanje, da bo ugonobilo kuhanje slivovke in s tem preprečilo ono zavživanje alkohola, ki je, kakor priznано, najmanj škodljivo in ki v slučajih zmernosti celó okrepčuje in poživilja (Prav res! na desnici), pač pa bo bolj nego dosedaj vsililo pogubno patoko revnemu prebivalstvu ter je s tem moralno, fizično in materialno upropastilo. (Klici na desnici: Žalibog, le preveč obžalovanja vredno!)

In vse to na ljubo naši kratkovidni finančni politiki, ki mora pred vsem hlapčevati vse naše moči zatirajočemu militarizmu, ker so prebrisane diplomatske glavice pri kraji s svojo učenostjo! (Veselost.)

Povišanje špiritnega davka je žal posledica finančne béde, ki muči nas — še bolj pa Madjare; za-nje je to zadnji poskus, da se vzdržé na površini; vprašanje je le, za koliko časa? Stalno se jim to najbrže ne bode posrečilo; na razbeljeno železo njihove finančne mizerije bodo ti takó lahko izračunjeni milijoni, koje pričakujejo od novega davčnega povišanja, le kaplje, ki se bodo le prelahko premenile v vročo soparico še večje denarne zadrege. (Prav res! na desnici.)

Toda tudi pri nas ni pričakovati boljšega. Postava naj nam dá pred vsem sredstva, da bomo z nova mogli metati milijone v žrelo nenasičenega zmaja vojaških oboroževanj, konečno pa nas bođe vendar-le priganjanje nekaterih prevročekravnih eksaltadov zapletlo v pustolovsko vojsko, za koje se narod ne more nikedar in nikakor navduševati, ker ne bomo v najugodnejšem slučaju ničesa dobili, pri neugodnem izidu pa lahko vse izgubimo. (Prav res! na desnici.)

Kot zastopnik sadje- in vinorejskih dolenskih kmetijskih občin smatral sem svojo dolžnostjo, da izpregovorim na korist malih žganjarij, kojih nadaljnji obstanek je v resni nevarnosti, ako ne bi vlada s primerno naklonjenostjo postopala pri izvrševanju določb tega zakona — bodisi gledé prepaljevanja, bodisi gledé vprašanja o kuhanji v najetih kotlih itd.

Nevspešno bi bilo, ko bi hotel predlagati kakove premembe, kajti ta zakon je sklenen z Ogersko ter se mora nepredrugačen potrditi (Prav dobro! na desnici); zaradi tega nam ne preostaja drugo, nego da se tudi sedaj, kakor že mnogokrat, udamo osodepolnemu pritisku ter na daljnjih deset let izročimo Ogerski v gospodarskem oziru (§ 74.).

Ako se bo vsled zvišnega špiritnega davka zmanjšalo neizmerno zavživanje žganja ter bo gospodarstvo dežele Kranjske, ki pobira deželno naklado od žganih opojnih pijač, izgubilo več tisoč goldinarjev pri svojih dohodkih, tolažila se bo dežela v zavesti, da bo del z žganjem zastrupenega in propalega prebivalstva rešen peklenske pošasti — žganja, da bo zopet zadobil moralno in fizično moč, ter da bo zopet doseglo zasluženost čast zdravo do-

vajšena čez must. Pa vajste kaj, anga bi biv zmogu, ze dva pa naj biv vstvarjen. Tejlu se m'je krouta kar iz rok zm'znt.

„Počakta, d'si roke opljünem!“ zevpije.

Pa ko je on tu stüru, tlesknu z rokama in malu pomencov, sta una dva že v Bistrei gagala, mehür je pa le odplaval s tobakom po vodi.“

Naj so tudi koroški Slovenci zaostali v slovenščini, pišimo jim takó, kakor se sedaj pravilno piše! Sicer pa, da mi kdo ne očita, kakor bi hotel pisatelju kaj škodovati, imate tñ vabilo na naročbo od besede do besede, kakor se priporoča pisatelj sam:

„Koruoške buikuce velaio za ciewo lijeto 1 gl. 20 kr., za poew lijeta 60 kr. Vsaik rodoljub bi ih mogu že zatoe podpierati, da se ljudstvo navadi braina in se boil in boil izomyka. Pa tuidi učeani gospoedje buojo našli v buikucah veidno kaj novega. Prijatle sloveinske literature prousimo, naj nam pridobüjo kaj nouih naročnikov. Denaer se pušüla pod napysom: Filypij Haderlap, pisaitel v Celouci.“

y.

lenjsko vino, koje je izpodrinilo ostudno žganje. (Odobranje na desnici.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. junija.

Notranje dežele.

„N. F. P.“ je ljuto napadla predsednika avstrijske delegacije, *dr. Smolko*, ker je nasproti hvalisajočim nemškim listom rekel o ranjem nemškem cesarju, „da se je moral morda pokoriti za krivde, katerih se ni mogel ogniti“. Desničarski delegati so vsled surovih napadov „N. F. P.“ zoper Smolko jako razburjeni, ter se je Smolka sam neki že hotel zaradi tega odpovedati predsedstvu delegacije. — Židovsko časopisje, njemu na čelu seveda tudi „N. F. P.“, ljuto zabavlja zoper „Vaterland“ in „Grazer Volksblatt“, koja dva lista sta pisala o cesarju Frideriku III. takó, kakor jima je narekovalo resnico-ljubje. Posebno „Vaterland“ mora poslušati mnoge psovke s strani židovskih listov, ki se pri tej priliki zopet odlikujejo s svojo dvomljivo olikanostjo. Očitajo mu, da je „brezobčuten“, „ciniški“, „lažnjiv“ in „zoper nemško-avstrijsko zvezo obrnen“. Iz vsega tega pa je le razvidno, da je „Vaterland“ govoril resnico, ki vedno in povsod oči kolje.

Iz *Zagreba* se poroča predvčeršnjim: Narodna stranka je sklenila v svoji klubovi seji sprejeti novelo k volilni postavi kot podlago specialni razpravi. — V volilnem okraji Ivan Čabno kandiduje narodna stranka umirovljenega finančnega ravnatelja Sinnesa, v Grdjevcu zdravnika Pavlića.

Vnanje države.

„Pol. Corr.“ javlja, da bo *papež Leon XIII.* v kratkem izdal okrožnico o krščanski ustavi držav in o pojmihi prave in napačne prostosti. Dotični dopisnik v „Pol. Corr.“ pravi: „Kakor zatrjujejo dobro poučeni krogi, osvetljuje ta listina, koja izdeluje sv. Oče že več mesecev, na vse strani težki in zamotani predmet državljanske in verske prostosti. Vatikanski krogi so prepričani, da bo ta papeževa izjava zaradi prevelike važnosti tega predmeta vzbudila splošnje zanimanje.“

V *srbski* armadi opazuje se velika nezadovoljnost. Govori se o odločni izjavi posadke v Niši zoper vlado. Natančnejšega ni o tem ničesa znanega. — Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da je kralj spoznal negotovost sedanjega položaja ter da se zopet bliža Rističevi stranki.

Bolgarska vlada se je zelo trudila, da bi s pomočjo avstrijskega ministerstva zunanjih zadev dobila posojilo pri „länderbanki“. Kálnoky je odločno odbil dotične prošnje. Tudi osebno posredovanje princesinje Klementine v tej zadevi je ostalo brezuspešno. — Princ Ferdinand je predvčeršnjim odpotoval s princesinjo Klementino in tremi ministri v vshodno Rumelijo. V Plovdivu se bo sešel s Stambulovom ter ž njim vredil zadevo zaradi obsojenega majorja Popova. Ministerski predsednik in njegovi somišljeniki v kabinetu menda nimajo ničesa več zoper to, da se Popovu odpusti kazen.

Ruski car je odklonil predlog vojnega ministra, naj se podvoji število rezervnih bataljonov, rekoč: Tako pomnoženje armade bi preobremenilo državne finance; poleg tega pa sedanji političski položaj nikakor ne veleva takó skrajnih naredb. — Vlada je naročila več Hotchkinsovih revolverskih topov, koje bo izdelala orožna tovarna v Tuli. Pe-hota bo dobila namesto dosedanjih usnjatih tor-nistrov platnene. Moskovski konzorcij, ki je prevzel to delo, izročil jih je armadi že 150.000 kosov.

Nemški državni zbor otvoril bo prihodnji ponedeljek cesar Viljem II. osebno s prestolnim govorom. Dne 28. t. m. sešel se bo pruski deželni zbor, da sprejme cesarjevo prisego na ustavo. Zasedanje obeh teh zbornic bo jako kratko, ker ju ne čakajo nikakoršna zakonodajska dela.

V predvčerajšnji seji *francoskega* ministerskega sveta je naznanil predsednik Sadi-Carnot odgovor cesarja Viljema II. na poslano mu sožalno brzojavko. Nemški cesar izraža v tej brzojavki svojo željo, da bi se ohranili dobri odnošaji mej obema državama.

Belgijska zbornica ima po zadnjih volitvah 97 katolikov in 41 liberalcev, senat pa 50 katolikov in 19 liberalcev.

Položaj *italijanskih* vojakov v *Masavi* je jako žalosten. Rudeče morje je zloglasno že od nekedaj zaradi grozovite vročine. Pravijo, da je ta pokrajina najbolj vroča na celi zemlji. Sedanji vrhovni poveljnik v Masavi, general Boldissera, je pismeno sporočil ministerstvu, da je vsled solnčarice do dne 12. t. m. umrlo 20 vojakov, 60 je bolnih 40 jih pogrešajo, ki so skoraj gotovo obležali na prostem vsled vnetja možganov ter žalostno in brez pomoči umrli. Neki vojak se je vstrelil v glavo zaradi prevelikih bolečin. — Javno mnenje v Italiji je vsled teh dogodkov jako razburjeno ter se zopet živahno razpravlja vprašanje o odpoklicanju armade iz Masave.

Turška vlada odreka vsak pomen znani rabuki mej albanskimi in arabskimi vojaki ter naglašja, da je navstal krvavi boj mej vojaki le zaradi

mejsbojne zavisti. Sumljivi za razmere v turški vojni pa so na vsak način dogodki pri Yildiz-Kiosku, kajti „Corr. de l'Est“ poroča, da boj samó zaradi tega ni postal večji, ker je manjkalo vojakom streljiva.

Prizivno sodišče v Dundalku je potrdilo razsodbo, s koje je bil *trski* poslanec Dillon obsojen na šestmesečno ječo zaradi nekega vstajnega govora.

Španjski proračunski odsek je dovolil kredit v znesku 250.000 peset za vdeležbo Španjcev pri pariški razstavi.

Švicarski narodni svet je odklonil predlog Curtijev, naj se s postavo dožene, kedaj naj se vrši iztiranje tujcev sodnjim in kedaj upravnim potom.

Iz Kajire se z včerajšnjim dnem brzojavi: „Kralj Menelik se je vzdignil zoper *abesinskega* neguša“.

Izvirni dopisi.

Z Vidma na Spodnjem Štajerskem, 19. junija. Minolo nedeljo, t. j. 17. t. m., se je v vasi videmski ob južni železnici (proga Zidani most-Sisek) vršila redka slovesnost. Videmčanje so pred kratkim zá-se ustanovili svojo „požarno brambo“ (popred so bili združeni s „krško prostovoljno požarno brambo“). Treba pa je pri teh družbah v prvi vrsti gasilnega orodja. Posrečilo se je načelnistvu nabrati toliko novcev, da si je omislilo tolikanj potrebne brizgalnice. Povod zgoraj omenjene svečanosti je torej bilo blagoslovljenje nove brizgalnice. V ta namen se je vsa videmska vas oblekla v praznično obleko. Raz zvonik farne cerkve, na visokem griči raz podružnico na Libnem, od koder ima tujec najlepši razgled, vihrale so zastave ter nam tako rekoč naznanjevale, da se bode v fari videmski vršila kaka posebna svečanost. Isto tako so Videmčanje razobesili raz svoje hiše razne zastave: cesarske, štajerske in tudi mnogo slovenskih trobojnic je bilo videti. Dokaz temu je, da Videm vendar ni tako nemšurško gnezdo, kakor se je o njem mislilo in govorilo. Preverjeni smo, ako bi ljudje tñ imeli pravega slovenskega voditelja, zgine čez noč vsa videmska nemškutarija.

Dalje nam je omeniti, da so bile hiše, kakor tudi druga poslopja ovenčana z raznim cvetličjem in ozaljšana z venci. Postavili so tudi več slavalokov s slovenskimi in „nebodigatreba“ nemškimi napisi. Vendar je bil napis na mostu edino le v slovenskem jeziku: „Pomozi Bog!“ Vsi ostali pa v obeh jezicih.

K tej slovesnosti je prišlo še več družih požarnih bramb: s Krškega, iz Sevnice, Brežic, Radeč in Loke pri Zidanem mostu. Torej je bila vdeležba jako živahna. Brizgalnico je izdelal neki tovarnar na Dunaji in je po vsem fino in krasno narejena. Koliko stane, mi ni znano. Gotovo veliko čez tisoč goldinarjev.

Pred sv. opravilom ob 10. uri pripeljeta dva čila vranca novo brizgalnico, jako okrašeno s cvetličjem in nakičeno z raznimi banderci pred cerkev, kjer je cerkvena opravila v spremstvu še dveh sosednih gg. duhovnikov opravil domači č. g. župnik Novak. Pri blagoslovljenji so bili vsi brambovi videmski in tuji pričujoči; tudi družega občinstva je bilo mnogo prisotnega. Botra brizgalnici je bila soproga načelnika železnične postaje, gospa Dornova.

Popoludne so brambovi imeli koncert na okusno okrašenem vrtu pred hišo gospe kumice, kamor so imeli tudi drugi ljudje dovoljen vstop. Zabava, četudi priprosta, je bila vendar le prav prijetna. Slišali smo več govorov in napitnic, glaseče se vse na skupno sodelovanje in vzajemnost. Resnica je, da je v človeški družbi malo naprav, ki bi za človeški blagor toliko dobrega storile, kakor ravno „prostovoljne požarne brambe“, kojih člani se mnogokrat pri navstalih požarih razpostavljajo v smrtno nevarnost, ne meneč se za svojo kožo, temveč le za blaginjo svojega bližnjega. In vendar imamo mnogo krajev, kjer ljudje požarne brambe še vedno premalo cenijo in podpirajo. Ravno sosednje Krško zadnje čase domači brambi ni tako naklonjeno, kakor nekdej. Veliko je tacihi, katerim je „uniformirana garda“ bolj pri sreci, ki je danes brez vsacega pomena, kakor pa koristna požarna bramba, katera utegne enkrat — zlasti tistim Krčanom, ki imajo slabe hiše, krite s škodljami — pri nesrečnem požaru (kar Bog obvaruj!) pomagati veliko. Mnogo je zopet tacihi, ki vedno le kričé in po javnih prostorih zabavljajo (posebno taki, ki so naše gore listi), a ne storé pa ničesa za požarno brambo... Toliko nekaterim v premislek.

Na vrtu so vsi brambovci ostali do noči in potem so se razšli vsak na svoj dom. Ta lepa slavnost ostane gotovo vsem Videmčanom dolgo v prijetnem spominu.

Konečno le še to, da nam nič kaj ne ugaja nemško voditeljstvo v čisto slovenskem kraju. Bog daj, da bi se tudi to kaj kmalu obrnilo na bolje.

Iz Prage, 19. junija. (Izv. dop.) Kakor znano, so pri nas pivovarne in mlini povsem češki obrtni zavodi. Češki mlin, češki pivovar — da, i narod obdaja jih v narodnih pesmih s poezijo. V narodnih zadevah bili so mlinarji naši in pivovarji vselej iskreni in zanesljivi rodoljubi. Žal, da se v zadnji dobi ne godi tem podjetjem, kakor bi bilo želeti; osobito velja to o mlinih. In baš tem podjetjem obračajo zdaj za mejami in avstrijski Nemci večjo pozornost, v Nemcih založili so celo društva, koja imajo namen pokupiti mline in pivovarne. Umeje se, da bi se s tem krepilo nemštvo na škodo narodnosti naši. Še večja nevarnost preti pa mlinom, in marsikateri mlin je na prodaj, ker ne more prospjevati vsled ogerske mōre. Tuji agentje se na vse kripnje trudijo v tem oziru, da bi spravili mline v svojo pest. Toda pri zdravi in uvažajoči pozornosti naših obrtnikov bode pri prodajanji imel vsak tudi narodni prospek v mislih in gledal na to, komu da prodaja. In če se že mora prodajati, dobil se bode gotovo domač podjetnik, češki kupec in ne bode češki obrt prehajal v roke nemškega kapitala.

Deželni zbor bode letos sklican takoj po velikih vojaških vajah v piseckem okraji; prisoten bode cesar sam.

V svoji zadnji seji dovolil je za leto 1888. v podporo šolskih poslopij prispevek 140.000 gld. Poseben odbor, v kojem so bili prof. Kvičala kot referent, grof Schönbörn in dr. Jeřábek, predlagal je deželnemu odboru podeljenje te dotacije. Število vposlanih prošenj bilo je zopet veliko. Češke šolske občine oglasile so se s 170 prošnjami, nemške s 65 za podporo.

Cesar je z najvišjim odlokom z dné 27. maja t. l. potrdil osnovo gledé ustanovitve višje državne obrtne šole v Pragi s češkim učnim jezikom, seveda s pridržanjem potrebnega dovoljenja državne podpore 75.000 gld. Pri zgradbi tega ustava ima vsled ministerske naredbe posredovati poseben staveni odbor.

Včera popoldne vršila se je v kolegijatnem kapiteljnu volitev dekana mestu pokojnega vrlega in rodoljubnega g. P. Jana Berkovca, koji je umrl pred tremi tedni. Kandidati bili so kanoniki velečastiti gg.: Kočí, Kavka in dr. Karlach. Volitve se je vdeležilo pet kanonikov in prošt velečast. g. Leuz. Volili so trikrat, a vselej so bili glasovi cepljeni. Vsled tega prepustili so g. nadškofu Schönbörnu, naj izmed omenjenih treh kanonikov izvoli sam dekana.

Občni zbor ces. kr. kmetijske družbe kranjske dné 14. junija 1888.

(Dalje in konec.)

Pri točki „poročila in predlogi podružnic“ oglašil se prvi načelnik kmetijske podružnice vipavske g. dekan Erjavac ter naznanja žalostno vest, da so najnovejši čas tudi v vipavski dolini zasledili trtno uš in sicer v treh katastralnih občinah. V živih besedah slika, kolika bēda preti ubogemu Vipavcu, ako se tej nesreči ne pride v okom ter predlaga: Občni zbor naj sklene, poslati visoki vladi prošnjo, naj ona vse potrebno ukrene, da se trtna uš če mogoče uniči, razun tega pa naj v vipavski dolini napravi trtnico za ameriške trte, iz katere se bodo po trtni uši poškodovanim posestnikom brezplačno delile ameriške trte. Tudi tajnik g. Pirc podpira ta predlog ter izraža nado, da se bode pri znani požrtvovalnosti Vipavcev dalo kaj storiti, da se preteča nevarnost odvrne. Predlog se sprejme.

Logaška podružnica predlaga, naj kmetijska družba deluje na to, da dobi gozdna drevesnica v Logateci večjo podporo, da bo celi logaški okraj le iz te drevesnice dobival sadike za pogozdovanje. G. Ribnikar predlog obširno in dobro utemeljuje, kazoč na veliko korist, katero bo imel logaški okraj od tako razširjene drevesnice. Zbor predlogu pritrdi.

Podružnica metliška predlaga, naj glavni odbor dela na to, da se v Belokrajini prej ko mogoče napravi posebna trtnica za vzgojevanje ameriških trt. G. notar Štajer riše v krepkih potezah preteče zlo,

našteta okužene kraje in kaže, kako silno se je trtna uš od lanskega leta razširila in kako nujno potrebna je hitra pomoč. — Tudi ta predlog se sprejme.

Istotako obvelja predlog blejske podružnice, ki pravi, naj glavni odbor naprosi c. kr. vlado, naj dá županom navod, kako ravnati pri pokončevanji škodljivih mrčesov, ne da bi bilo treba ljudi s kaznimi siliti, da spolnujejo dotično deželno postavo. Predlog utemeljuje g. Žirovnik. Deželni odbornik gosp. Detela povdarja, da je deželni odbor že večim občinam dovolil podporo, da obdarujejo šolsko mladino, ki se peča z nabiranjem škodljivih mrčesov; deželni odbor naklonil bode v ta namen tudi drugim občinam, ki za to prosijo, podpore iz deželnega kulturnega zaklada. Dalje predlaga ista podružnica: občni zbor naj sklene, da se priredi drugo leto na Bledu živinska razstava. Predlog se sprejme.

Podružnica trebanjska predlaga: Občni zbor naj sklene, da se leta 1889 priredi v Trebnjem živinska razstava za trebanjski in zatiški okraj. Gosp. dr. Papež podpira ta predlog naglašujoč, da se ravno v okraju trebanjskem in zatiškem goji najlepša živina na Dolenjskem. Tajnik g. Pirc se misli gospoda predgovornika pridružuje ter izraža nado, da bode deželni zbor tudi za trebanjsko živinsko razstavo dovolil kako podporo. Predlog se sprejme.

Dalje nasvetuje podružnica trebanjska: Občni zbor naj sklene, naj se glavni odbor obrne na finančno in justično ministerstvo s prošnjo, da se prepisi v dosego soglasja katastra z zemljiško knjigo v slučajih, kjer se to dá le s posestno pravdo doseči, izvrše kolkov in pristojbin prosto. Glavni odbornik gosp. Lenarčič predlog obširneje podpira. Kaže, koliko stroškov prizadeva pogosto malenkostno posestvo, predno se v tem oziru popolnoma vredí. Predlog se sprejme.

Trebanjska podružnica slednjič predlaga: Občni zbor naj naroči glavnemu odboru, naj potrebno ukrene, da se bode premovanje konj za okraj žužemberški, trebanjski, zatiški in mokroniški v bodoče vršilo v Trebnjem, ker sta Vrhnika in Št. Jernej predaleč oddaljena. — Sklene se, ta predlog izročiti konjerejskemu odseku.

Podružnica krška predlaga, naj se napravi v ljubljanski okolici v pospeševanje dolenjskega vinarstva zaloga dolenjskega vina. Predlog utemeljuje mesto uradno zadržanega predsednika g. dekana dr. Sterbenca g. tajnik Pirc. Povdarja, da bi se iz te kleti po primerni ceni moglo oddajati gostilničarjem dobro dolenjsko vino. Število gostilničarjev, ki bi sami hodili po vino na Dolenjsko, je jako majhno; večinoma točijo vino, ki je zrastle na zagrebškem tlaku, torej slabo, zdravju škodljivo vino. Iz nasvetovane zaloge dobivali bi lahko krčmarji ljubljanski, gorenjski, notranjski, da celo koroški pošteno kapljico. Predlog se sprejme.

Enako obvelja tudi predlog iste podružnice, ki priporoča glavnemu odboru, na deluje na to, da se bodo že cepljene ameriške trte dolenjskim vinorejcem cenó prodajale.

Podružnica kranjskogorska predlaga: centralni odbor se pooblašča, c. kr. vlado prositi, da prej ko mogoče izvrši regulovanje Save in njenih pritokov iz Kranjske gore do Javornika. Načrte napravil je že pred dvema letoma deželni inženér g. Hrasky. Nujno je potrebno, da se prepreči nevarnost preplavljenja. — Načelnik podružnice g. A. Schrey predlog podpira, ki se tudi sprejme.

Podružnica kranjskogorska slednjič nasvetuje, naj stori glavni odbor potrebne korake, da se določbe gledé uvažanja goved v nemško državo tako prenaréde, da ne bodo tako zelo ovirale kupčijo goveje živine, kakor doslej. To naj bi zlasti veljalo za kontumacijsko dōbo 60 dni, katera naj se odpravi ali vsaj primerno skrajša. Tudi dostavi gosp. načelnik še željo, naj se deluje na to, da se vsaj carina na inozemski sir poviša. Zbor pritrdi njegovemu nasvetu.

Glavni odbornik gosp. vodja Povše stavi in utemeljuje samostojni predlog, naj občni zbor sklene peticijo na finančno ministerstvo, da se pregleda hišni kataster ter poniža hišni davek osobito pri poslopijih na deželi. Gotovo je krivično, da mora kmetovalec, ki je že z zemljiškim davkom preobložen, še hišni davek plačevati.

Glavni odbornik dr. Poklukar meni, da bi bilo sedaj znabiti upati, da se bode na to prošnjo oziralo, ko je bil davek na žganje dovoljen. Predlog se na to sprejme.

Gosp. Babnik nasvetuje, naj se ustanovi za ljubljansko okolico posebna podružnica, da se tudi tu vzbudi zanimanje za kmetijsko družbo. Gosp. Povše opomni, da se je o tem že govorilo v glavnem odboru. Tajnik gosp. Pirc naglašá, da se tudi v ljubljanski okolici kaže zanimanje za kmetijsko družbo, ker je število udov v tem kraju zadnji čas precéj narastlo.

Predsednik g. Friderik Seunig sklene na to zborovanje s trikratnimi živio-klici presvetlemu cesarju, katerim zborovalci navdušeno pritrdijo.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) je daroval za šolo v Št. Jurji pri Kranji 100 gld. in za šolo na Sveti Gori v litijskem okraji 150 gld.

(Deželni odbor) je v pravdi lastnikov lōž v pogorelem gledališči pooblastil g. dr. Mošeta, da ga zastopa.

(Za novo bolnišnico v Ljubljani) je vsled razglasa deželnega odbora deset posestnikov ponudilo svoja zemljišča. Posebna komisija je dné 12. t. m. ogledala prostore, katerih je več prav primernih.

(Narodni Dom.) Zaradi osebnih zadržkov (gg. predsednik in podpredsednik sta bolna) se izvanredni občni zbor ne bo vršil jutri, 23. dné t. m., ampak še-le jutri teden, 30. dné t. m. ob 7. uri na večer v pevski sobi narodne čitalnice ljubljanske.

(Spomenik Raiču in Levstiku) izdelal bo kamnosek Alojzij Vodnik od trdega kamna, križ in druge dele od kararskega marmorja, koroškega in repentaborskega kamna.

(Lesna strokovna šola v Ljubljani.) Kakor čujemo, odprl se bo prvi letnik lesne strokovne šole že s pričetkom prihodnjega šolskega leta. Ob ravnave gledé šolskih prostorov morajo biti končane do dné 1. avgusta. Tem povodom pripeljeta se danes v Ljubljano sekijski svētnik dr. Lind in nadzornik strokovnih šol Exner.

(Litijsko pevsko društvo) preloži svoj na dan 24. junija t. l. nameravani izlet na dan 8. julija. Odbor.

(Društvo tiskarjev, kamenopiscev in kamenotiskarjev na Kranjskem) priredilo bo dné 1. julija t. l. v proslavo petdesetletnice g. Antona Pleška, strojevodje v „Nar. Tiskarni“, dvajsetletnice ustanovljenja tiskarskega društva in obletnice pramojstra Gutenberga veselico. Vspored: Ob 11. uri popoldne: Pozdravljanje slavljenca v društveni dvorani (knežji dvorec, 1. nadstopje) in izročitev častnega darila. Ob 1. uri popoldne: Banket v restavraciji g. Ferlinčevi „pri zvezdi“; pri obedu svira godba c. kr. pešpolka baron Kuhn šte. 17. Vstopnice k banketu za osebo po 1 gld. 50 kr. dobivajo se v „Narodni Tiskarni“ ali v knjigarni pl. Kleinmayrjevi & Bambergovi do četrta 28. dné t. m. — Ob 4. uri popoldne: Slavnostni koncert na Koslerjevem vrtu pod Cekinovim gradom. 1. Koračnica. — 2. Müller: „Overture“ k operi „Ferdinand Raimund“. — 3. Kumenecker: „Gutenberгова himna“, zbor. — 4. Strauss: „Srečna deca“, valček. — 5. Panica: „Ballabile della Seduzione nell Ballo“. — 6. Stegnar: „Slavec in pevec“, zbor. — 7. Ziehrer: „Šegavo“, polka francoska. — 8. Doppler: „Obrekovalni prizor“ iz opere „Melusine“. — 9. Förster: „Nji“, čvetospev; pojó gg.: Pavšek, Jeršek, Bajec in Vidmar. — 10. Herrmann: „Moje mežikanje“, polka mazurka. — 11. Bayer: „Potpourri“ iz baleta: „Dunajski valček“. — 12. „Naša zvezda“, zbor s samospévom; tenor poje g. Ivan Meden. — 13. Zajc: „Overture“ k opereti: „Čarovnica iz Boissi“. — 14. Strauss: „Vetrénjaki“, valček. — 15. Janušovsky: „Domoljubje“, zbor. — 16. Oberthür: „Molitev nune“. — 17. Flossmann: „Par force“, galopp. — Pevske točke izvršuje iz osebite prijaznosti slov. pevsko društvo „Slavec“, godbene pa vsa vojaška godba c. kr. pešpolka baron Kuhn šte. 17 pod osebnim vodstvom svojega kapelnika g. J. Nemrave. — Kegljanje za dobitke. Začetek ob 9. uri popoldne, zaključek in razdelitev dobitkov ob 9. uri zvečer. I. dobitke: C. kr. cekin. II. dobitke: Trije srebrni goldinarji. III. dobitke: Dva srebrna goldinarja. IV. dobitke: Srebrn goldinar. V. Šaljivi dobitke. Serija treh lučajev stane 10 kr. — Vstop za osebo 30 kr. — Čisti dohodek slavnosti namenjen

je društveni blagajnici za vdove in sirote. — Preplačila vsprejemljó se hvaležno. — „Nar. Tiskarna“ je povodom te slavnosti poklonila svojemu strojevodji lepo „Spomenico“.

(Bolniško podporno društvo) imelo bo v nedeljo dne 24. t. m. ob 11. uri dopoldne v mestni dvorani občni zbor. Dnevni red: Nagovor predsednikov, računsko poročilo za l. 1887, volitev odbora in slučajni nasveti.

(Razkuževalni stroj) je kupil deželni odbor za prisilno delalnico, kjer bodo razkuževali obleko in druge stvari novo došlim prisiljencem, da ne nesejo kako nalezljivo bolezen v zavod.

(Duhovniške premembe) v lav. škofiji. Č. gosp. Fr. Hirti na Ptuji dobil je župnijo v Slivnici pri Mariboru.

(Celjska in šaleška čitalnica) napravita v nedeljo dne 24. t. m. izlet v Velenje.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) snuje se v Veliki Pirešici pri Celji.

(V Radenske toplice) prišlo je do 17. t. m. 61 oseb, na Dobrno 280 oseb.

(Iz Gradca) se nam poroča dné 21. t. m.: Včera sem si ogledal graško okolico na severni strani mesta. Toča je minoli teden skoraj popolnoma uničila koruzo in rž. Na pšenici, ki je ravno v cvetji, se škoda toliko ne pozna. Toča je oklestila tudi drevje, fižol in zelje.

(Umrli) je včera mestni odbornik tržaški in deželni poslanec isterski g. Anton Križanac.

(Gospod Klement Božić), prvi in glavni sotrudnik „Obzorov“, nastopil je včera odpust vsled bolezni.

(Iz Celovca) se poroča, da je imela podružnica sv. Cirila in Metoda dne 13. t. m. svoj letni občni zbor. Zbralo se je do 50 članov iz mesta in okolice. V odbor so bili voljeni prejšnji gospodje, predsednikom predmetni župnik čast. g. Janez Wieser namesto umrlega msgr. Andreja Einspielerja. Meseca oktobra bo podružnica praznovala štiridesetletnico vladanja presvetlega cesarja in razkrila spomenik Andreju Einspielerju na šentruperskem pokopališču. Izvolil se je tudi poseben odbor, da bo preskrbel na čast sv. Cirilu in Metodu cerkveno slovesnost v cerkvi pri sv. Duhu.

(Sleparja,) ki se je klatil kot „grof Haugwitz“ in „grof Königsegg“ po Mariboru in štajerskih kopališčih, prijeli so orožniki na Zidanem Mostu in ga odgnali k okr. sodišču v Laški Trg.

(Vojaške vaje) na spodnjem Štajerskem vršile se bodo meseca septembra. Šesta divizija imela bo vaje v okolici mariborski, 28. divizija pri Celji. Obe diviziji imeli bodete skupne vaje dné 10. in 11. septembra pri Slovenji Bistrici.

Telegrami.

Dunaj, 22. junija. „Fremdenblatt“ je izvedel, da je Bismarek poslal Kálnokyju pismo, v kojem se izreka najtoplejša zahvala predsedniku Smolki za sožalni govor v avstrijski delegaciji.

Inomost, 22. junija. Poslanec Greuter je danes ob enajstih uri umrl.

Berolin, 22. junija. „Nationalzeitung“: Bismarek je pri včerašnji seji zveznega sveta ginljivo opisal življenje Friderikovo. Naglašal je posebno mirovni položaj ter rekel, da se bodo obdržala dosedanja načela notranje in zunanje politike.

Rim, 21. junija. Kakor zatrjuje „Diritto“, odpeljal se bo kralj Humbert h kronanju nemškega cesarja v Berlin.

London, 22. junija. (Reuterjevo izvestje.) Stanleyjeva ekspedicija se je ponesrečila ter vsled bojev z domačini zmanjšala za tretjino. Stanley je težko ranjen. Nova ekspedicija bo odšla od Leopoldville-a.

Tuji.

20. junija.

Pri **Maliču**: K. Witzler, poročnik, iz Gorice. — A. Schrükenfux, zasebnik, iz Trsta. — T. Lux, potovalec, z Moravskega. — M. Fein, potovalec, z Dunaja. — R. Schlesinger, s soprogo, z Dunaja. — L. Nemeček, zasebnik, z Dunaja. — A. Arko, kupčevalec, iz Zagreba. — Munz, trgovec, z Ogerškega. — baron Zois, zasebnik, z Bleda. — Ervin grof Auersperg, veleposestnik, od Turna. — Konutzi, kapitan s soprogo, iz Karlova.

Pri **Stonu**: E. Pentler, zasebnik, z Dunaja. — Czech, Poppitsch, Klutz, z Dunaja. — Gasser, trgovec, iz Gorice. — Erath, trgovec, iz Mokronoga. — Hofman, zasebnik, iz Reke.

Izdajatelj: Jožef Jerič.

Pri **Južnem kolodvoru**: Angst, soproga uradnika, iz Sežane. — Towad, z Dunaja. — Bislaver, iz Istre. — Crosatto, zasebnik, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dni	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. zjut.	734.2	17.2	sl. svzh.	jasno		
21. 2. u. pop.	733.3	24.0	sl. jzap.	"		0.00
9. u. zveč.	735.9	18.2	"	"		

Jasno. Srednja temperatura 19.8°C., za 1.2° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

22. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	79 gl. 95 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	81 „ 35 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ — „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 55 „
Akcije avstr.-ogerske banke	872 „ — „
Kreditne akcije	297 „ — „
London	126 „ 15 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 99 „
Cesarski cekini	5 „ 92 „
Nemške marke	61 „ 82 1/2 „

V najem ali na račun prevzeti želi

gostilno

27 let stara, samska oseba, katera je temu obrtu že od mladega vajena.

Ponudbe blagovolijo naj se poslati upravnistvu „Slovenca“.

(1)

Fino refosko vino za buteljke

dobi se v duhovnji v **Riemanjih**, postaja Boršt via Divača. Ono prežene žledodolne slabosti in okrepuje živce. Cena mu je 40—45 kr. liter.

(1)

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svoje dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., zimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastonj in franko.

Ne zameniti z Radgonsko, to je Radkersburger.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kisleci največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vreditu, katarih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne ogljene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena poživiljajoča pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaséca pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja.

Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gorkoto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico,

trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gold.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo.

Liter radenske kisle vode ima v sebi 0.06 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniske prevlake so postajale vedno manjše, ter konečno popolnoma prenehale. Vsepihi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastonj in franko kopališče radenske slatine na Štajerskem.

(22) V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

Javna zahvala.

Moj pokojni mož gospod dr. Julij vitez Gspan, c. kr. notar na Krškem, se je pred malo časom pri „AVSTRIJI“, vzajemni zavarovalnici za življenje na Dunaji, po njenem glavnem zastopniku gosp. Ign. Valentinčiču v Ljubljani za znatno svoto desetih tisoč goldinarjev za slučaj smrti zavaroval. — „AVSTRIJA“ mi je po glavnem zastopniku gosp. Ign. Valentinčiču v Ljubljani zavarovano svoto točno in ne da bi mi bila kaj odtegnila že izplačala.

V prijetno dolžnost si torej štejem, da se zavarovalnici „AVSTRIJI“, kakor tudi gosp. Ignaciju Valentinčiču za prijazno in pošteno ravnanje ter točno izplačanje javnim potom najtopleje zahvaljujem in „AVSTRIJO“ kot jako solidno zavarovalnico za življenje iz lastne skušnje vsacemu najtopleje priporočam.

V Ljubljani, dne 14. junija 1888.

Marija pl. Gspan, s. r.

(3) notarjeva vdova.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobu), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapetirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popolno pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zjamčeno dobro in solidno narejene

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zjamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapetirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federdmadratten) 10 gld. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.